



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Summi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Urbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

Qvæstio I. De pœna excommunicationis contra facientes sponsiones, seu
excommissas super vita, morte, & futura electione Pontificis, aut super
promotionibus Cardinalium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

Septima, contra Cardinales non seruantes formam electionis, & alia quæ ipsis in Gregor. XV. constitutione iniunguntur; de his singulis gradatim, & singillatim agere decreui.



Q V Æ S T I O I.

*De pœna excommunicationis contra facientes sponsiones, seu excommis-
missas super vita, morte, & futura
electione Pontificis, aut super pro-
motionibus Cardinalium.*

S V M M A R I V M.

1. Refertur textus in quo ista excommunicatio continetur.
2. Assignatur materia istius excommunicationis.
3. Sponsio, vel quilibet alius contractus super morte, vel futura electione Summi Pontificis, aut super promotione alicuius Cardinalis, punitur pœna excommunicationis.
4. Sponsionem fieri permittens in suis terris su-
per

per vita, morte, vel electione Pontificis, aut promotione Cardinalis punitur pœna excommunicationis.

- 5 Idem dic de consulente, auxiliante, aut consensum præstante.
- 6 Paruitas materia videtur ab hac censura excusare.
- 7 Enumerantur personæ, quæ huic excommunicationi subiiciuntur.
- 8 Absolutio istius excommunicationis reservata est.
- 9 Absolutio an valida sit nondum facta restitutione.



QUATUOR principaliter in hac questione explicabo, primò vtrum facientes præfatas sponsiones excommunicationi subiiciantur; Secundò quænam sit materia istius excommunicationis; Tertiò, quòdnam sit subiectum; Quartò, quis eius absolutionem conferre possit.

PRIMA PROPOSITIO.

I FACIENS sponsionem, seu excommiffam super vita, morte, aut electione Papæ, aut super promotione Cardinalium, excommunicationem ipso facto incurrit, & aliis pœ-

nis afficitur. Ratio est, quia Gregor. XIV. ut occurreret incommodis, quæ ex prædictis sponfionibus facilè sequi potuissent in Bulla *cogit nos depravata*, irritat omnes promiffiones, etiam iuramento vallatas, efficit promittentes inhabiles ad acquirendum pecuniarum dominium, etiam si solutæ, aut datæ, seu remiffæ, aut condonatæ fuerint, sed ad eas locis piis illius ciuitatis, in qua sponfiones factæ fuerunt, vel potius vbi primum detectæ fuerunt, restituendas obligat, etiam in foro conscientiæ ante sententiam Iudicis: nam Summus Pontifex statuit huiusmodi pecunias præfatis locis acquiri, & contrahentes ad restitutionem, seu elargitionem iisdem piis locis in vtroque Foro teneri, an autem hæc Bulla fuerit cum tanto rigore in hac parte vsu recepta, quisque potest proxim consulere.

Præterea idem Gregorius Ecclesiasticas personas huius criminis reas, priuat omnibus dignitatibus, beneficiis, & officiis, ac ad illa inhabiles reddit. Denique contra omnes delinquentes excommunicationem ipso facto imponit, cuius absolutionem Summo Põtifici pro tempore existenti reseruat, excepto mortis articulo cum præuia restitutione pecuniarum, occasione huiusmodi sponfionum perceptarum. Hæc est summaria compilatio eorum
 quæ

quæ in præfata Gregorij XIV. bulla continentur.

SECUNDA PROPOSITIO.

2 **M**ateria istius excommunicationis est, triplex actio in hac Bulla expressa.

3 Prima actio est sponsio, seu promissio, conuentio, pactum, seu contractus nominatus, vel innominatus, super vita, morte, futura electione Summi Pontificis, tam eo viuente, quàm Sede vacante; aut super promotione Cardinalis. Ista actio perspicuè exprimitur in illis verbis, *Pij Papæ IV. prædecessoris nostri, qui pariter hoc ipsum super futura Pontificis electione fieri prohibuit vestigiis inherentes, de tributa à Domino potestatis Apostolicæ plenitudine, hac nostra in perpetuum valitura constitutione, damnamus, & reprobamus, omnes, & quoscunque sponsiones, promissiones, stipulationes, conuentiones, aut pacta, ex commissas vulgò dictas, quouis nomine, aut vocabulo appellatas. Quas siue per cedulas, ut aiunt, vel apochas, aut alio quocunque publica, aut priuatæ Scripturæ, aut chirographi genere, vel per Mensariorum, aut Mercatorum libros, aut partitas, ut dicunt, seu verbo tantum data fide, aut factò deposito certæ pecuniarum summæ, vel & cuiusuis alterius rei pretio æstimabilis, aut aliàs quoquo modo,*

do, vel sub quavis nominati, aut innominati contractus forma, aut conditione in euentum vite, aut mortis, vel futura creationis Romani Pontificis, tam eo viuente, quàm Apostolica Sede vacante, aut in euentum promotionum S. R. E. Cardinalium, post hac in quibusuis Christiani orbis Regnis, Dominis, Prouinciis, Ciuitatibus, Terris, & locis ubilibet gentium, aut locorum iniri quandocunque contigerit.

4 Secunda actio est permissio dictarum sponsonum respectu personarum publica auctoritate fungentium, quæ prædictas sponsones tacitè, vel expressè in locis sibi subiectis fieri permittunt. Idem militat in Consiliariis, Magistratibus, Potestatibus, Gubernatoribus Præfectis, aut Locum-tenentibus, prædictarum personarum publicarum, vt patet ex illis verbis, *Vlterius etiam in eos, qui talia patrare, & huic nostræ constitutioni contrauenire præsumpserint, tam si prædictis, quæ hic pro expressis habeantur, quàm si quibusuis mundanis etiam Ducalibus, Regiis, Imperialibus dignitatibus fungantur, ac etiam in eosdem, vel alios, qui id in terris, vel locis, Ciuitatibus, ac Dominis sibi subiectis, tacitè, vel expressè fieri permiserint, eorúmque Consiliarios, Magistratus, Potestates, Gubernatores, Præfectos, aut Locum-tenentes.*

Tertia actio est auxilium, consilium, fauorem,

rem, aut consensum in præmissis præstare, aut proxenetam, vel mediatorem esse, nam in Bulla dicitur, *eorumque singulos qui pariter consensum, auxilium, consilium, vel fauorem in præmissis præstiterint, ac in quoscunque proxenetas, vel mediatores excommunicationis sententiam, per easdem præsentis ferimus, & promulgamus, eosque ipso facto absque aliqua monitione, aut declaratione, seu Iudicis decreto, aut ministerio excommunicationis sententiam incurrere volumus, à qua eorum nullus ab alio, quàm à Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo, & quoad eos, qui pecunias, vel aliud quidpiam præmissorum occasione perceperint, etiam prævia restitutione integra pecuniarum eiusmodi occasione perceptarum, absolui possit, aut debeat.*

An autem ob huiusmodi actiones hoc tertio loco expressas statim incurratur excommunicatio, ante secutas sponiones, &c. patet, ex sæpiùs alibi dictis non incurri, quia sunt accessoria. Idem dicendum censet, de secunda actione, seu potius omissione, quæ consistit in permissione huiusmodi sponionum, huiusmodi enim ommissio contingit, dum non impeditur actio, quæ alioqui impedienda fuisset.

6 An autem paruitas materiæ ab hac censura excuset, patet ex regulis generalibus excusare, vt etiam in simili docui, de datis, vel promissis,

missis, pro gratia, vel iustitia in Romana Curia
obtinenda.

TERTIA PROPOSITIO.

7 **S**ubiectum istius excommunicationis
sunt omnes, & singuli contra præfatam
Bullam delinquentes; dispositio enim gene-
ralissima est, ut apertè constat ex verbis textus
in secunda propositione relatis. Nonnullæ dif-
ficultates circa pœnas, quæ in hac Bulla po-
nuntur hîc explicari possent. Verùm quia tex-
tus satis clarus est, & huiusmodi difficultatum
solutio facilè colligitur ex regulis generalibus
traditis *de censuris in genere, de legibus, & de aliis
censuris in particulari.* Diutius hîc non in-
sistam.

QUARTA PROPOSITIO.

8 **A**bsolutio istius excommunicationis
reservata est Summo Pontifici exce-
pto mortis articulo, in quo absolutio impendi
potest, si pœnitens pecuniam occasione spon-
sionis receptam restituit; nam in præcitata
Gregorij Bulla dicitur, *A qua eorum nullus ab
alio, quàm à Romano Pontifice pro tempore exi-
stente, nisi in mortis articulo, & quoad eos qui pec-
cuniam,*

pecuniam, vel aliud quidpiam premissorum occasione perceperint, etiam prauia restitutione integra pecuniarum, eiusmodi occasione perceptarum, absolui possit, aut debeat.

9 Sed modò dubium suboritur, vtrum is, qui pecuniam occasione sponsonum accepit, validè absoluator in articulo mortis, aut ab habente priuilegium absoluendi, etiam si nondum restituit ea, quæ causa sponsonum accepit. Respondendum mihi videtur validè absolui posse, modò pœnitens intentionem habeat restituendi quamprimum commodè poterit. Ratio est, tum quia non irritatur absolutio aliter impensa; tum quia ablatius ille absolutus (*etiam prauia restitutione integra pecuniarum huiusmodi occasione perceptarum*) non importat conditionem necessariam, sed præceptum quo admonetur Confessarius de eo, quod curare tenetur, vide quæ tradidi *de censuris in genere,*

disp. 1. q. 3. puncto 9. cum

Sanchez, Auila,

& aliis.

QVÆ